

STŘET ZÁJMŮ VEŘEJNÝCH FUNKCIONÁŘŮ

Jiří Kapras

Praha: Leges, 2023, 1. vydání, 327 stran, ISBN 978-80-7502-696-5

Kniha je zaměřena na střet zájmů jako problém rozhodování při výkonu veřejné funkce, kdy se do kolize dostává veřejný zájem, který má veřejný funkcionář z titulu své funkce prosazovat nebo hájit, a jeho zájem soukromý. Střet zájmů vykonavatelů veřejné moci se přitom dotýká samotných základů demokratického státu, neboť potenciálně ohrožuje imperativ, aby veřejná moc sloužila všem občanům.

Na úvodní výklad o pojmu střetu zájmů, rolích státu a požadavcích na právní úpravu střetu zájmů vyplývajících z českého ústavního pořádku navazuje představení právních a etických pravidel regulujících chování veřejných funkcionářů v České republice včetně otázky vymahatelnosti těch právních povinností, jejichž porušení zákon neumožňuje trestat.

Konkrétně se autor věnuje problematice kumulace funkce člena Parlamentu s funkcí člena zastupitelstva územních samosprávných celků a s tím spojeným negativním projevům při přijímání zákonů zasahujících do prostředí územních samospráv. Dále se zabývá zákazem účasti na soutěži o veřejné prostředky a zákazem vlastnictví médií z hlediska jejich proporcionality a deficitů jejich normativního vyjádření. V případě povinnosti podávat majetková přiznání autor kriticky hodnotí zásah Ústavního soudu, jehož následkem nejsou v České republice majetková přiznání přístupná na internetu ani u čelných představitelů státu, a dále neuspokojivou aplikační praxi spočívající v nedostatečném správním trestání některých přestupků na úseku střetu zájmů.

Závěrem autor upozorňuje na chybějící právní úpravu některých fenoménů, které představují předpolí pro vznik střetu zájmů nebo jsou spojeny se zneužitím veřejné funkce pro osobní prospěch (přechody do soukromé sféry, lobbování, přijímání darů).

Kniha je určena politické reprezentaci, zaměstnancům veřejné správy na centrální, regionální i místní úrovni a zástupcům aktivní občanské společnosti, kteří se zajímají o prostředí, ve kterém žijí, a je pro ně důležité, jakým způsobem je v České republice vykonávána státní moc.

